

Spomini na profesorja dr. Mitjo Skubica ob 40. obletnici lektorata romunskega jezika na Filozofski Fakulteti Univerze v Ljubljani

Jasmina Markič

Lektorat za romunski jezik praznuje 40 let delovanja na naši fakulteti, hkrati pa naša fakulteta in univerza praznujeta 100 let delovanja. Ob tem jubileju se radi spominjamo dr. Mitje Skubica (1926–2015), romanista, zaslužnega profesorja Univerze v Ljubljani, filologa v pravem pomenu besede, predstojnika Oddelka za romanske jezike in književnosti Filozofske fakultete in ustanovitelja študija hispanistike na Slovenskem. Na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je diplomiral iz italijanskega in francoskega jezika s književnostma, je leta 1965 doktoriral z disertacijo s področja italijanskega glagola. Leto pozneje je postal docent za romansko filologijo, leta 1972 pa izredni profesor za zgodovino italijanskega jezika. Za rednega profesorja za romansko jezikoslovje in španski jezik je bil imenovan leta 1982. Upokojil se je leta 1997, a je tudi po upokojitvi tesno sodeloval z našim oddelkom.

Raziskovalno se je posvečal trem glavnim tematikam. Proučeval je skladnjo italijanskega in nasploh romanskega glagola, ukvarjal se je s primerjalnim romanskim jezikoslovjem in s proučevanjem istroromunščine, z raziskovanjem beneških govorov v Istri in zahodnih slovenskih govorov na etnično in jezikovno stičnih območjih. Njegova znanstvena radovednost in široka strokovna razgledanost ga

je vodila k raziskovanju jezikovnih pojavov v različnih romanskih jezikih, poleg italijanščine in španščine še romunščine, furlanščine, katalonščine. Strokovni javnosti doma in po vsem svetu je znan kot avtor številnih znanstvenih in strokovnih člankov, treh znanstvenih monografij, recenzij in drugih prispevkov v najmanj petih jezikih. Napisal je tudi dva zdaj že klasična učbenika *Uvod v romansko jezikoslovje* in *Romanski jeziki* ter strokovno monografijo *Romanistika na Slovenskem*. Ravno interes za primerjalno romansko jezikoslovje ga je privedel do odločitve, da velja posebno pozornost posvetiti iberoromanščini, rezultat česar je tudi ustanovitev študija hispanistike na naši univerzi, kar kaže na profesorjev izjemen organizacijski čut. Dolgo se je pripravljala študij španščine na univerzi v Ljubljani, bil je potreben donkihotski boj proti najrazličnejšim mlinom na veter.

Vselej je stremel k temu, da so bili na ljubljanski romanistiki vsaj v obliki lektorata zastopani tudi drugi romanski jeziki, od romunščine, portugalsčine, katalonščine, furlanščine do galicijsčine. Profesor Skubic je tudi zaslužen za uvedbo romunskega lektorata na naši fakulteti, ki ga je vseskozi aktivno podpiral. Romunščine se je tudi sam učil in romunski jezik poučeval in proučeval predvsem v okviru primerjalnega romanskega jezikoslovja. S študijskega in znanstvenega vidika je menil, da je študij romunščine pomemben za romanistiko iz več razlogov:

Prvi je vsekakor ta, da je romunščina ohranila neko dokaj staro fazo latinščine [...], tisto iz 2. in 3. stoletja. Zaradi tega je mogoče reči, da je romunski jezik velikokrat razsodnik za romanske jezikovne pojave, namreč v tem pomenu, da odloča o kronologiji [...]. Drugi razlog zanimanja romanistike za romunščino pa je dejstvo, da je ravno romunščina tisti jezik v romanski družini, ki je najbolj korenito spremenil latinsko podobo; edinole francoščina je v nekaterih delih jezika še bolj radikalna. Le da pri romunščini ni sporno, kateri adstrat je vplival na jezikovni sistem in na besedišče: gre za slovanski vpliv.

Romanistiko privlači pri študiju romunščine še nekaj, namreč skladnost v nekaterih jezikovnih pojavih z nekaterimi romanskimi jeziki in neskladnost z drugimi. Tokrat ne mislimo na inovativnost ampak na ohranjanje starega, latinskega, pri čemer ne gre za sovpadanje. Ugotavljanje skladnosti romunščine z iberoromanskimi

jeziki ali z odročnimi predeli v Alpah potrjuje Bartolijevo teorijo o osrednjih in obrobni predelih. (Skubic, Mitja. *Romanski jeziki*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 1988: 103–105)

Pomena njegovega prispevka k romanskemu jezikoslovju se je zavedala tako Univerza v Ljubljani kot širša mednarodna javnost: na matični univerzi je takoj po upokojitvi postal zaslužni profesor, prejel pa je med drugim tudi visoki državni odlikovanji: italijanski naziv *Commendatore* in španski Red Izabele Katoliške.